

...

Győri Ítéltábla

Pf.I.20.038/2021/6.

A Kummer Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Kummer Ákos, .) által képviselt helységi Megyei Jogú Város Önkormányzata () felperesnek a Dr. Kovátsits László Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kovátsits László ügyvéd) által képviselt () I.r. és a () II.r. alperes ellen sajtóhelyreigazítás iránt indított perében a Székesfehérvári Törvényszék 2021. január 19. napján kelt 32.P.20.001/2021/8. számú ítélete ellen a felperes részéről 9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a II. r. alperesnek 15 napon belül 63.500 (hatvanháromezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az I.r. alperes üzemeltetésében és a II.r. alperes kiadásában megjelenő www.hirportal.hu elnevezésű hírportal közélet rovatában 2020. december 16-án a hirportal2.hu elnevezésű portál „5 dolog, ami bebizonyítja, hogy jó kezekben van helységi1” címmel megjelent közlésére utalva „Csak a sírás a lényeg?” címmel cikk jelent meg a következő tartalommal:

„Mikor kezdődik az érdemi munka? A Facebook amerikai alapítású közösségi hálózat, amely 2004. február 4-én kezdte meg működését. Eredetileg társasági oldalként indult, de mára már sajnos a politikai csatározások színtere lett. Különböző csoportosulások aktivistái álprofilok mögé bújva lázítanak, vagy népes csoportokat felvásárolva alakítják át azokat propaganda hordozóvá. Az utóbbi időszakban pedig a pártok hírportálok fizetett politikai hirdetésben „osztják az ígét”. Az elmúlt napokban rendszeresen felbukkant a hírfolyamon helységi1 Önkormányzatának alaptalan fizetett „fényezése”. (A szóban forgó híroldal ellen egyébként a napokban jogerős bírósági ítélet született, amely megállapította, hogy hazudik.) Az iromány szerint oldalakat lehetne megtölteni a „Rajta Ú.” Testület „hőstetteiről”, de kiemelték az elmúlt időszak öt legfontosabb eredményét. A listát böngészve bizony elég szegényes lehetett a kínálat, ha ezek kerültek a top 5-be.”

[2] A cikk írója a fentieket követően 5 pontban részletezte az önkormányzatot pozitív színben feltüntető híreket, majd kifejtette azokkal kapcsolatos véleményét. A cikk zárórészeiben megjegyezte, hogy „a fentiek alapján is elmondhatjuk, ideje lenne már elkezdni dolgozni a hirdetmény szerint demokrata polgármester által irányított testületnek. Felejtsek már el a múltat, ne kislányként sírdogáljanak, hanem igazi férfi módjára oldják meg a feladataikat. Higgyék el egyre több tiszta fejjel gondolkodó helységi polgárnak nem tetszik ez a fajta tehetetlenség, ami jellemzi a ténykedésüket.”

[3] A felperes 2020. december 23-án helyreigazítás iránti kérelemmel fordult az alperesekhez, kérve annak közzétételét, hogy „a 2020. december 16-án „Csak a sírás a lényeg?” címmel megjelent cikkben valótlanul állítottuk, hogy helységi városa fizetett cikket rendelt meg az interneten saját fényezése érdekében”.

[4] Az alperesek 2021. január 4-én a honlapon beszámoltak a helyreigazítási kérelemről, azzal a megjegyzéssel, hogy nem állították, miszerint a cikket a felperes fizette volna. Erre hivatkozással a helyreigazítás iránti kérelemnek nem tettek eleget.

[5] A felperes a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. § (1) és (2) bekezdésére és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 496. § (1) bekezdésére alapított keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az I.r. alperest a portál kezdő oldalán 24 órán keresztül önálló hírként, további perbeli cikk címe alatt annak szövege előtt helyreigazító közlemény megjelentetésére a következő szövegezéssel:

[6] „A 2020. december 16-án „Csak a sírás a lényeg?” címmel megjelent cikkben valótlanul állítottuk, hogy helységi városa fizetett cikket rendelt meg az interneten saját fényezése érdekében.”

[7] Álláspontja szerint a cikk szövegének PK 12. számú állásfoglalás szerinti értelmezése és az átlagolvasó általi értelmezés is az, hogy a város az interneten fizetett cikkeket, információkat jelentetett vagy rendelt meg a saját eredményei, tevékenysége pozitív színben való feltüntetése, az I.r. alperesi szóhasználatkal élve „fényezése” érdekében. Állította, hogy ez a tényállítás valótlan.

[8] Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték.

[9] Vitatták a felperes szövegértelmezését. Arra hivatkoztak, hogy a cikk nem tartalmaz a felperesre vonatkozó valótlan tényállítást. Arra nem tudtak nyilatkozni, hogy a felperes rendelt-e meg valaha is önmagát dicsérő hirdetést, de ennek nem tulajdonítottak jelentőséget, arra hivatkozva, hogy az I.r. alperes a perbeli cikkben nem azt írta, hogy a felperes jelentetett meg magáról fizetett magát „fényező” cikkeket, mert a közlés csupán azt tartalmazza, hogy a hírfolyamon rendszeresen bukkantak fel a felperesről fizetett hirdetések, és nem azt, hogy ezek a felperes által fizetett hirdetések. Úgy vélték, a közlés erre utalást sem tartalmaz. Álláspontjuk szerint a cikk logikailag és nyelvtanilag is helyes, az átlagolvasó általi olvasata az, hogy más valaki, vagy valakik jelentetnek meg a felperesről fizetett hirdetéseket.

[10] Másodlagosan azzal védekeztek, hogy a közlés nem tényállítás, hanem az I.r. alperes véleménye.

[11] Harmadlagosan arra hivatkozva kérték a kereset elutasítását, hogy a sérelmezett tényállítás megfelel a valóságnak, hiszen a perben a felperes csatolta azokat a dokumentumokat, amelyek igazolják, hogy fizetett hirdetésről van szó. Rámutattak arra, hogy ezekkel a felperes egyúttal azt is igazolta, hogy nem ő, hanem más fizetett a hirdetésekért.

[12] Az elsőfokú bíróság kijavított ítéletével a keresetet elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a II.r. alperesnek 114.300,-Ft perköltséget. Megállapította, hogy a kereseti illetéket a felperes személyes illetékmentessége folytán az állam viseli.

[13] Ítéletének indokolásában rámutatott arra, hogy a PK 12. számú állásfoglalásban írtakkal összhangban nem csupán a kifogásolt szófordulatot, és nem is kizárólag az azt tartalmazó mondatot, hanem a sajtóközlemény egészét kell vizsgálni, tekintetbe véve annak szövegkörnyezetét, és az egymáshoz tartalmilag szorosan kapcsolódó, egymással összetartozó részeket összefüggésükben kell vizsgálni.

[14] Részletesen idézte a cikk egyes mondatait és megállapította, hogy a kifogásolt mondat előtt és után következő mondatokkal és azok tartalmával együtt, illetve a cikk egészében kifejtett fő gondolattal összefüggésben vizsgálva nem helytálló az a felperesi interpretáció, mely szerint a sajtóközlemény azt állítja, hogy a felperes fizetett cikket rendelt meg az interneten saját „fényezése” érdekében.

[15] Kifejtette, hogy a cikkből kiragadva a kifogásolt mondatot, illetve mondatrészt („helységi Önkormányzatának alaptalan fizetett fényezése”), abban a magyar nyelv sajátossága folytán a „-nak” toldalék ugyan birtokos jelzői ragnak tűnhet, valójában azonban részes határozóvá teszi azt a főnevet („Önkormányzat”), amelyhez kapcsolódik. Az előbbi értelmezés szerint – melyre a felperes is hivatkozik – a szófordulat azt az állítást tartalmazza, hogy a felperesi önkormányzat propagálja, dicséri („fényezi”) magát – méghozzá alaptalanul, és ezért fizet valakinek –, míg az utóbbi értelmezés szerint azt jelenti, hogy egy meg nem nevezett személy dicséri, propagálja, „fényezi” az önkormányzat tevékenységét.

[16] Utóbbi értelmezést osztva megjegyezte, hogy a kérdéses szövegrész valójában azt az állítást tartalmazza, hogy egy meg nem nevezett hírportál fizetett hirdetésekben propagálja a közösségi médiában a felperesi önkormányzat tevékenységét. Ez az állítás pedig – a felperes által sem vitatottan – nem tartalmaz valótlanságot, hiszen a hírportál2.hu hírportál a Facebookon valóban megjelentetett három alkalommal is olyan fizetett hirdetést, amely a felperes tevékenységével foglalkozott, a felperesről pozitív megállapításokat tartalmazott és az I.r. alperes a kifogásolt cikk további részében ezeket a megállapításokat illetve kritikával.

[17] A fentieket összegezve megállapította, hogy a cikk nem tartalmaz valótlan állítást a felperesről, ezért helyreigazításnak nem lehet helye.

[18] A Pp. 83. § (1) bekezdése, valamint a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése és (6) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes felperest az I. és II.r. alperesek perköltségének megfizetésére, azzal, hogy a perköltségre kizárólag a jogalanyisággal rendelkező II.r. alperes, mint az I.r. alperes kiadója és az érte szerkesztői felelősséget viselő személy jogosult.

[19] Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján, a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerinti felülbírálati jogkör gyakorolásával az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a keresetének történő helytadást kérte.

[20] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat helytelenül, kirívóan okszerűtlenül mérlegelte, és a sérelmezett médiatartalom komoly félreértelmezésével jutott arra a következtetésre, hogy az általa sérelmezett cikkrész nem tartalmaz valótlanosságot, ezért az elsőfokú ítélet sérti az Smtv. 12. § (1) és (2) bekezdését, valamint a Pp. 499. § (1) bekezdését.

[21] Arra hivatkozott, hogy a közlés az önkormányzat tevékenységének nem jogos, de a véleménynyilvánítás szabadságának határait még csak meg sem közelítő kritikája, amelyben a szerző az érdemi munkavégzést hiányolja és megkérdőjelezi a pozitívként bemutatott eseményeket. Ezt a kritikát azzal teszi teljessé, hogy beszámol egy, a közösségi médiában tapasztalható jelenségről, melyet aztán egyértelműen az önkormányzathoz köt azzal, hogy ott „rendszeresen felbukkan helységi Önkormányzatának alaptalan fizetett fényezése”. Véleménye szerint ezt a cikk teljes szövegkontextusában nem lehet másként értelmezni, csak úgy, hogy a fényezést az önkormányzat maga finanszírozza. Senki másnak nem lehet ugyanis érdeke az, hogy fizessen azért, hogy az önkormányzatot „fényezze”, és a perbeli írás elolvasása során nem is lehet erre a következtetésre jutni.

[22] Utalt a bírói gyakorlatra, mely egységes abban, hogy ha egy kijelentésnek az általános közfelfogás szerint többféle jelentéstartalma van, és lehetséges olyan értelmezése is, amely az érintett számára jogsértő, nem lehet annak csak a másik – jogsértés megállapítását egyébként kizáró – értelmét irányadónak tekintve az érintett felet a jogvédelemtől elzárni. Előadta, hogy ha lehet is az alperes és az elsőfokú bíróság általi értelmezés, a felperesi jelentéstartalom is tulajdonítható annak (amit az elsőfokú bíróság az ítélete indokolásában maga is megjegyzett), ezért jogsértő, hogy a kereset elbírálására kizárólag a másik értelmezési tartományban került sor.

[23] Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az ítélet helybenhagyását kérték.

[24] A fellebbezés nem alapos.

[25] A fellebbezést az ítéltábla a 112/2021 (III.6.) Korm. r. 27. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el és a felperes által megjelölt felülvizsgálati jogkörben [Pp. 369. § (3) bekezdésének c) pontja] az elsőfokú bíróság ítéletét kizárólag abból a szempontból vizsgálta,

hogy az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből megfelelő jogi következtetést vont le, a megállapított tényeket helytállóan minősítette-e.

[26] Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítást a szükséges és egyben elégséges körben lefolytatta, és a bizonyítékokat helyesen, okszerűen, összességükben értékelve a tényállást helytállóan állapította meg, és abból helytálló jogi következtetésre jutott.

[27] Az ítéltábla a fellebbezésben foglaltakra tekintettel hangsúlyozza, hogy sajtóhelyreigazításnak az Smtv. 12. § (1) bekezdése alapján akkor van helye, ha a sajtószerv valótlan tényt állít, vagy valós tényt hamis színben tüntet fel.

[28] A PK 12. számú állásfoglalás alapján a sérelmezett közléseket a teljes szöveggörnyezet kontextusában kell értelmezni, így a perben azt kellett vizsgálni, hogy a felperes által helyreigazítani kért közlés a sajtóközlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben értékelve az átlagolvasó számára milyen mondanivalót közvetít.

[29] A sérelmezett cikk részben a Facebook közösségi hálózat működését elemzi, megjegyezve, hogy az közösségi hálózatként, társasági oldalként indult, azonban mára a politikai csatározások színtere lett. Rögzíti, hogy különböző csoportosulások aktivistái álprofilokat hoznak létre, azok mögé bújva lázítanak, vagy pedig csoportokat felvásárolva, azokat propagandahordozóvá alakítják. Utal arra is, hogy az utóbbi időszakban pártok hírportálok fizetett politikai hirdetéseiben „osztják az ígét”.

[30] E megállapításokat követően teszi a felperes által sérelmezett tényállítást, mely szerint a hírfolyamon az elmúlt napokban rendszeresen felbukkant a felperes alaptalan fizetett „fényezése”.

[31] E szövegrészek együttesen értelmezése szerint az I.r. alperes a cikkben tényként csupán azt állította, hogy a hírfolyamon a sérelmezett cikk megjelenését megelőző napokban rendszeresen felbukkant helységi Önkormányzatával kapcsolatosan fizetett, az önkormányzatot dicsérő, „fényező” cikkek sora.

[32] Az ítéltábla osztja az elsőfokú bíróság azon megállapítását, hogy a sérelmezett mondat és a cikk azt megelőző, illetőleg azt követő részeinek együttes értelmezéséből sem vonható le az a következtetés, hogy ezeket a fizetett cikkeket a felperes finanszírozza.

[33] A cikk bevezető része általánosságban a Facebook közösségi hálózat funkcionális átalakulásával foglalkozik, majd rátér arra, hogy az ezáltal politikai csatározások színterévé vált. Ezzel kapcsolatban azonban nem említi a felperest, sőt az önkormányzatokra még általában sem tesz utalást. A közösségi hálózaton megjelenő propagandaanyagok létrehozóival és közléseivel kapcsolatosan kizárólag különböző csoportosulások aktivistáit, felvásárolt csoportok propagandahordozóvá történő átalakítását, illetve pártokat, valamint hírportálok fizetett politikai hirdetéseit említi. Ebből a felsorolásból tehát nem lehet arra következtetni, hogy a felperes, mint önkormányzat Facebookot fizetett hirdetésekkel megjelentette propagandahordozóként használná.

[34] Az ilyen tartalmú bevezetőt követő azon mondatból, mely szerint „Az elmúlt napokban rendszeresen felbukkant a hírfolyamon helységi Önkormányzatának alaptalan fizetett „fényezése”, önmagában nem vonható le az a következtetés, hogy a hirdetést a felperes fizette.

[35] A felperes a fellebbezésében ezért alaptalanul hivatkozott arra is, hogy a kijelentésnek az általános közfelfogás szerint többféle jelentéstartalma lehet, és az az ő értelmezésével is bír. A cikk nem nevezi meg a fizetett hirdetés megrendelőjét, és semmilyen módon nem is utal arra (azt nem is sugallmazza), hogy az a felperes lenne. Kétségtelen, hogy nem zárja ki, hogy a meg nem nevezett hirdető a felperes, de ugyanígy bárki mást sem. Ez a mindenkire kiterjedő (kiterjeszthető) és általánosító értelmezés azonban nem azonos a közfelfogás szerinti jelentéstartalommal, így nem adhat alapot sajtóhelyreigazításra.

[36] Az elsőfokú bíróság tehát helytállóan állapította meg, hogy az alperesek a cikkben nem közölték tényként, miszerint a felperes volt az őt fényező hirdetések megrendelője és finanszírozója, ezért a felperes nem rendelkezik keresetösségi joggal, miután az érintettséghez nem elégséges a személyes érintettség szubjektív érzete, hanem annak objektív, mások által is felismerhető körülményeken kell alapulnia. (BDT2004.1040.)

[37] A fentiek alapján nem vonható le az elsőfokú bíróság által megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetés, ezért az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[38] Az alperesek a Pp. 81. § (1) bekezdése szerinti módon, 7 munkaóra alapulvételével 210.000,-Ft + Áfa összegű ügyvédi munkadíjat, mint másodfokú perköltséget számítottak fel. Az ítéltábla a 32/2003 (VIII.22.) IM rendelet 2. § (2) bekezdése alapján a felszámított az ügyvédi munkadíj összegét 50.000,-Ft + Áfa összegre mérsékelte. Az alperesek 7 oldalas fellebbezési ellenkérelmük első két oldalán az elsőfokú ítéletet idézték, ezt követően kb. 4 oldalon fejtették ki jogi érveiket, amelyek azonban nem tartalmazzak novumot az elsőfokú eljárásban általuk előadottakhoz képest. Erre tekintettel az igényelt munkadíj eltúlzott, az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel, ezért mérséklése indokolt.

Győr, 2021. március 17.

dr. Lezsák József sk.

a tanács elnöke

dr. Molnár Andrea sk.

előadó bíró

dr. Maurer Ádám sk.

bíró

